

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA
JU BIBLIOTEKA SARAJEVA**

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA
*JU BIBLIOTEKA SARAJEVA***

Sarajevo, septembar 2016. godine

Na osnovu člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09) i člana 50. Pravila JU Biblioteka Sarajeva (broj: 04-19/08. i 04.07/13) direktor JU Biblioteka Sarajeva, donosi:

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se poduzimaju radi sprječavanja izbijanja i širenja požara, njegova otkrivanja, lokalizacije i gašenja požara, te zaštite i spašavanja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, povijesnih i drugih dobara i okoliša (u daljnjem tekstu: materijalna dobra) ugroženih požarom.

Član 2.

Radi sprječavanja izbijanja požara, otklanjanja opasnosti od požara, spašavanja radnika i imovine ugroženih požarom, ovim Pravilnikom, u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima, uređuje se način ostvarivanja prava i obaveza i utvrđuju druga pitanja na organizovanju, sprovođenju i unaprijeđenju zaštite od požara u JU Biblioteka Sarajeva (u daljnjem tekstu: Biblioteka).

Član 3.

Ovim Pravilnikom se naročito utvrđuje:

- *Mjere zaštite od požara koje se moraju sprovesti u Biblioteci uz bližu razradu obaveza svakog pojedinog radnika u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara i radnih uputstava.*
- *Organizacija zaštite od požara, djelokrug rada i ovlaštenje lica zaduženih za zaštitu od požara.*
- *Način vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja zaštite od požara, te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja radnika koji tu kontrolu neposredno vrše.*
- *Postupak i način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo mjesto, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara.*
- *Vrste i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti.*
- *Zadaci i odgovornosti rukovodećih radnika u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara.*

- *Dužnosti i ponašanja radnika u slučaju izbijanja požara.*
- *Način saradnje radnika zaduženih za zaštitu od požara sa ostalim službama Biblioteke, civilnom zaštitom, inspektorima i ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara.*

Član 4.

U JU Biblioteka Sarajevo se sprovodi zaštita od požara na svim lokacijama, te kontinuirano radi na poboljšanju uslova iz ove oblasti.

Član 5.

Mjere zaštite od požara propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima i mjere koje su naložene od strane nadležnih organa dužni su da sprovedu svi radnici Biblioteke i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima Biblioteke.

Član 6.

Biblioteka je dužna obezbijediti da uporedo sa planovima razvoja Biblioteke planira i unapređuje zaštitu od požara, te da najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara.

Član 7.

Za organizovanje i unaprjeđenje zaštite od požara u Biblioteci, za njegovo uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svako u svom djelokrugu rada:

- *direktor, odnosno Uprava Biblioteke,*
- *voditelji službi i voditelji odjeljenja,*
- *radnici na radnim mjestima u odjeljenjima Biblioteke,*
- *lica zadužena za zaštitu od požara.*

II - MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJE SE MORAJU SPOROVODITI U BIBLIOTECI I RADNA UPUTSTVA SA OBAVEZAMA SVIH RADNIKA U POGLEDU KONTROLE I SPOROVOĐENJE PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 8.

Pored Pravilnika zaštite od požara, a u skladu sa zakonskim i drugim propisima i prema odredbama ovog Pravilnika, Biblioteka izrađuje i donosi i Program mjera i aktivnosti zaštite od požara.

Član 9.

Biblioteka je dužna organizovati stalno vođenje, sređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (Planovi, Pravilnici, Elaborati, Programi, Uputstva, Izvještaji, Informacije, Zapisnici, Odluke, Rješenja, razne evidencije, itd.)

Član 10.

U cilju sprečavanja nastanka požara i njegovog širenja, kao i u cilju efikasnijeg gašenja nastalog požara, svi radnici Biblioteke su dužni provoditi, svako u svom djelokrugu rada, slijedeće opšte mjere:

- *svaki radnik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neprovjerene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;*
- *obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanje raznih otpadaka i smeća izvan Biblioteke;*
- *o svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama treba odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca, odnosno direktora;*
- *zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravke mašina, uređaja i instalacija;*
- *niko od radnika ne smije blokirati rad sigurnosnih uređaja i alarmnih uređaja;*
- *zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetranje i prekidati rad ventilacionih uređaja;*
- *u pojasu od 6m oko objekta ne smiju se držati bilo kakve zapaljive i vatroopasne materije;*
- *u radnim prostorijama je zabranjeno držati i gomilati zalihe materijala preko jednodnevno potrebnih količina;*
- *svi ključevi od objekata i prostorija, glavnih razvoda el. energije moraju biti označeni sa natpisom (metalnom pločicom), a iste obavezno držati u odgovarajućem i zvanično određenom mjestu;*
- *u svim objektima i prostorijama je zabranjena upotreba otvorenih električnih grijalica, rešoa;*
- *udaljenost uskladištenog materijala od tavanice, izlaza, hidranata, elektrorazvoda i vatrogasnih aparata ne smije biti manja od 8 m, a od zidova 0,5 m;*
- *kontejneri za smeće moraju biti udaljeni od objekata najmanje 6m, a isti se moraju radovno prazniti;*
- *za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima i drugim objektima ne smiju biti zaključana;*
- *zabranjeno je u krugu Biblioteke vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;*
- *zelene površine u dvorištu moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm. Pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto;*

- *u radni krug Biblioteke nije dozvoljeno unošenje i uživanje alkoholnih pića i drugih opojnih sredstava, niti je dozvoljen ulaz lica pod dejstvom alkohola.*

Član 11.

Svi objekti Biblioteke mogu se zagrijavati samo putem sistema centralnog grijanja ili pomoću odgovarajućih termoakumulacionih električnih radijatora. Svaki radnik u svojoj radnoj prostoriji, poslije završenog rada i prije napuštanja objekta i prostorije, dužan je isključiti sve električne aparate.

Član 12.

Kod rekonstrukcije, adaptacije i dogradnje postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije za poslove zaštite od požara.

Član 13.

Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i poduzimanja mjera zaštite od požara.

Član 14.

Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom. Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Član 15.

U svim objektima JU Biblioteka Sarajeva moraju se obezbijediti odgovarajući prilazi do izlaznih vrata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih baterija električne energije.

Član 16.

Zabranjeno je parkiranje vozila pred odjeljenjima Biblioteke na mjestima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređeno parkiralište koje ne smeta prilazu objekta.

Član 17.

U objektima i radnim prostorijama Biblioteke dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima.

Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da uslijed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji, itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.

Član 18.

Obavezno je redovno i u propisanim rokovima (prema tehničkim propisima) vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka.

O ovoj kontroli, mjerenjima i izvršenim opravkama mora se voditi odgovarajuća evidencija.

Popravke i druge radove na električnim instalacijama mogu vršiti samo stručna lica.

Član 19.

Zgrade Biblioteke moraju biti obezbjeđene sa odgovarajućim klasičnim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa sa gromobranima.

Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja te otklanjanje uočenih nedostataka, u skladu sa tehničkim propisima.

Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

Član 20.

Svaki radnik Biblioteke ima slijedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- *Dužan je da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara i svaka havarija i nezgoda.*
- *obavezan je da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara.*
- *Dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.*
- *Dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unaprijeđenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke.*
- *Obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno direktora.*

- *Dužan je da neposrednom rukovodiocu, odnosno direktoru odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje.*
- *Obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak odmah prijavi neposrednom rukovodiocu, odnosno direktoru.*
- *Dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima.*
- *Dužan je prije početka rada da provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara.*
- *Dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih havarija.*
- *Ima pravo da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije.*
- *Ima pravo zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća Uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije.*
- *Ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.*

III. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA, DJELOKRUG RADA I OVLAŠTENJE LICA ZADUŽENIH ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Član 21.

Direktor Biblioteke

Direktor Biblioteke u djelokrugu zaštite od požara obavlja slijedeće poslove:

- *donosi odluke i zaključke po pitanjima iz oblasti zaštite od požara,*
- *odobrava i organizuje službe zaštite od požara,*
- *imenuje odgovorna lica za zaštitu od požara ispred Biblioteke,*
- *odobrava utrošak novčanih sredstava za potrebe zaštite od požara u skladu sa usvojenim planom i programom finansiranja ove oblasti,*
- *utvrđuje potrebe zaštite od požara u JU Biblioteka Sarajeva,*
- *razmatra izvještaje i stanje zaštite od požara,*
- *otklanja opasnosti od izbijanja mogućih požara i preuzima sve mjere zaštite,*
- *donosi opšte akte iz djelokruga zaštite od požara u Biblioteci.*

Član 22.

Viši stručni saradnik za pravne i opće poslove

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti Višeg stručnog saradnika za pravne i opće poslove su:

- *poznavanje organizacije rada Biblioteke, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti,*
- *poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara za upravnu zgradu i sva odjeljenja Biblioteke,*
- *poznavanje i primjena opštih i drugih akata Biblioteke,*
- *da izučava i analizira požarne opasnosti u svim odjeljenjima Biblioteke, te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje,*
- *po potrebi vrši preglede svih odjeljenja, prostorija, prostora, depoa, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,*
- *organizuje i sprovodi obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara,*
- *posebno se stara o posebnom obrazovanju radnika koji rukuju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim plinovima,*
- *izrađuje i učestvuje u izradi i realizaciji Pravilnika i Plana zaštite od požara, Programa obučavanja radnika, raznih Elaborata, Uputstava i drugih materijala iz oblasti zaštite od požara,*
- *učestvuje u izradi raznih materijala za direktora i organe upravljanja (Odluke, Zaključci, Naredbe, Informacije, itd.), te vodi, sređuje i čuva odgovarajuću dokumentaciju iz oblasti zaštite od požara.*

Član 23.

Bibliotekar – voditelj odjeljenja

Bibliotekar – voditelj odjeljenja organizuje proces rada u odjeljenju a u skladu sa propisima zaštite od požara:

- *poznavanje organizacije rada Biblioteke, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti,*
- *po potrebi vrši pregled odjeljenja, prostorija, depoa, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara,*
- *predlaže direktoru, voditeljima službi i radnicima obustavu rada u odjeljenjima ako prijete neposredna opasnost za izbijanje požara i ugražavanje života i zdravlja ljudi,*

- *sarađuje sa direktorom i višim stručnim saradnikom u organizaciji iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara.*

Član 24.

Referent za protivpožarnu zaštitu

Za obavljanje poslova zaštite od požara u Biblioteci se određuje referent za protivpožarnu zaštitu.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti referanta za protivpožarnu zaštitu su:

- *poznavanje organizacije rada Biblioteke, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjera za otklanjanje tih opasnosti,*
- *poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara za upravnu zgradu i sva odjeljenja Biblioteke*
- *poznavanje i primjena opštih i drugih akata Biblioteke,*
- *da izučava i analizira požarne opasnosti u svim odjeljenjima Biblioteke, te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje,*
- *po potrebi vrši preglede svih odjeljenja, prostorija, prostora, depoa, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,*
- *najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, podnosi izvještaj direktoru odnosno Upravi Biblioteke,*
- *brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te poduzima mjere za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti istih,*
- *učestvuje u izradi bližih Uputstava za siguran rad po osnovu zaštite od požara u pojedinim prostorijama,*
- *predlaže direktoru, voditeljima službi i radnicima obustavu rada u pojedinim prostorijama ako prijete neposredna opasnost za izbijanje požara i ugrožavanje života i zdravlja radnika,*
- *sarađuje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unaprijedenja zaštite od požara,*
- *radi i druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara.*

IV - NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE SPROVOĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA, TE DUŽNOSTI, ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA RADNIKA KOJI TU KONTROLU NEPOSREDNO VRŠE

Član 25.

Unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara općenito vrše svi odgovorni organi i radnici iz člana 7. ovog Pravilnika, svako u svom djelokrugu rada, kako je to regulisano ovim Pravilnikom.

Način vršenja unutrašnje kontrole je dat kroz djelokrug rada, prava, dužnosti, obaveze i odgovornosti radnika.

Član 26.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara obavezno se, na licu mjesta, o nađenom stanju sastavlja službena pismena zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

V. POSTUPAK I NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA SA OPASNOSTIMA OD POŽARA, TE OBUČAVANJE U RUKOVANJU SREDSTVIMA I OPREMOM ZA GAŠENJE POŽARA

Član 27.

Biblioteka je dužna obezbjediti da svaki radnik bude upoznat sa opasnostima od požara vezano za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i opremom i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata za početno gašenje požara i drugih sredstava za gašenje požara, kao i sa materijalnom i drugom odgovornošću usljed ne pridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 28.

Upoznavanje sa opasnostima od požara iz prethodnog člana obavezno se vrši:

- *pri zasnivanju radnog odnosa, a prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke,*
- *kod izmjena uslova rada i uvođenja novih poslova na kojima je pojačana opasnost od izbijanja požara,*
- *kod prijema na praksu i pri stručnoj obuci pripravnika kada postoji potreba za tim.*

Član 29.

Organizovanje zaštite od požara u JU Biblioteka Sarajevo treba vršiti:

- *obukom radnika po posebnom programu obuke radnika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara,*

- *izradom odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara za odjeljenja koja su zakonski obavezna istu imati,*
- *isticanjem na vidnom mjestu odgovarajućih uputstava, natpisa, plakata i upozorenja.*

Član 30.

Prema članu 128, stav (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Sl. novine FBiH“, broj:64/09) JU Biblioteka Sarajeva je obavezna da organizuje obuku i provjeru znanja radnika iz oblasti zaštite od požara jednom u dvije godine. Svi radnici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja, u suprotnom čine povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 31.

O obuci i provjeri znanja radnika obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane lica zaduženih za zaštitu od požara.

VI. PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE NE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 32.

U Biblioteci nije dozvoljeno proizvoditi, koristiti i prenositi otvorenu vatru i užarene predmete, kao ni pušiti u sljedećim prostorijama i mjestima:

- *u svim odjeljenjima Biblioteke, depoima i ostalim prostorima koje koristi Biblioteka)¹,*
- *Za radnike Biblioteke u centralnoj zgradi pušenje je dozvoljeno u kafe kuhinji – soba br. 8, I sprat.*
- *pri rukovanju, radu i manipulisanju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima,*
- *u tavanskim prostorijama i arhivarnici.*

O ovom trebaju biti vidno istaknuti lako uočljivi natpisi, zabrane i upozorenja na opasnosti od požara i eksplozije.

¹ *Pušenje je dozvoljeno samo na propisano uređenim i obilježenim mjestima i prostorijama za tu namjenu*

VII. VRSTA I KOLIČINA OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA, RASPORED OPREME I SREDSTAVA KAO I VRIJEME POVREMENOG ISPITIVANJA NJIHOVE ISPRAVNOSTI

Član 33.

Sva odjeljenja, čitaonice, prostorije, kancelarije i depoi Biblioteke moraju biti obezbjeđeni dovoljnim brojem aparata za gašenje požara i drugom opremom koja se odnosi na oblast protivpožarne zaštite.

Član 34.

Sva predviđena i instalirana oprema, kao i sredstva za gašenje požara moraju se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na vidna mjesta propisno označena i obezbjeđena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu.

Kontrolu opreme i sredstava vrši lice zaduženo za zaštitu od požara.

Član 35.

Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava za gašenje požara vrši se jednom u 6 mjeseci, a prema uputstvima proizvođača, važećim standardima i tehničkim propisima koji su označeni na opremi. O ovoj kontroli obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane lica zaduženih za zaštitu od požara.

Član 36.

Kontroli ispravnosti i funkcionalnosti podliježe sljedeća oprema koja je u funkciji zaštite od požara:

- *aparati za početno gašenje požara,*
- *vanjska i unutrašnja hidrantska mreža, sa svojim hidrantima i opremom, ukoliko takva postoji,*
- *sistemi za otkrivanje i dojavu požara.*

Ova kontrola obavezno se povjerava stručnim organizacijama koje su ovlaštene i osposobljene za vršenje ovih poslova.

Član 37.

Oko svih uređaja i opreme za gašenje požara moraju se uvijek osigurati prilazni putevi i slobodan prostor, a u zimskom periodu hidranti moraju biti obezbjeđeni od smrzavanja vode u njima. Zabranjeno je opremu i sredstva za gašenje požara koristiti u nenamjenske svrhe, u suprotnom čini se povreda radnih obaveza i dužnosti.

VIII. ZADACI I ODGOVORNOSTI RUKOVODNIH RADNIKA U VEZI SA SPROVOĐENJEM ZAŠTITE OD POŽARA

Član 38.

Direktor, voditelji službi, voditelji odjeljenja i radnici, svako u svom okrugu rada, imaju sljedeće zadatke, obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- *kroz organizovanje i rukovođenje procesom rada u svojoj nadležnosti (službi) obezbjeđuju primjenu propisanih mjera zaštite od požara u cilju sigurnosti radnika i imovine od požara, eksplozije i drugih havarija,*
- *dužni su poduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti od požara i eksplozije, bilo da su ih sami uočili bilo da su na njih upozoreni od drugih radnika,*
- *organizuju gašenje požara u svojoj organizacionoj jedinici do dolaska vatrogasne jedinice na mjesto požara,*
- *predlažu obustavljanje rada u prostorijama gdje prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije, a sami su dužni poduzeti sve mjere da do te opasnosti ne dođe.*

IX. ODGOVORNOSTI RADNIKA U BIBLIOTECI ZBOG

NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 39.

Svaki radnik Biblioteke koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika i njegovih pratećih uputstava, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara, te ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara, čini težu povredu radnih obaveza i dužnosti, za koju se može izreći odgovarajuća disciplinska mjera, shodno odgovarajućem opštem aktu.

Član 40.

Ako radnik u vršenju poslova i radnih zadataka, prouzrokuje materijalnu štetu svojom krivicom, a u vezi sa nepridržavanjem propisanih mjera zaštite od požara, dužan je istu nadoknaditi, kako je to regulisano u odgovarajućem opštem aktu.

Član 41.

Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se, naročito:

- *izazivanje požara, namjerno ili iz nehata,*
- *upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima (u svim odjeljenjima Biblioteke, depoima i ostalim prostorima koje koristi Biblioteka)²,*
- *zloupotreba ili nenamjenska upotreba opreme za gašenje požara, kao i njihovo namjerno oštećenje,*

² *Pušenje je dozvoljeno samo na propisano uređenim i obilježenim mjestima i prostorijama za tu namjenu*

- *izbjegavanje ili odbijanje učešća u akcijama gašenja požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,*
- *neprijavljivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,*
- *ometanje akcije gašenja požara i spašavanja radnika i imovine,*
- *ostavljanje neočišćenog radnog mjesta po isteku radnog vremena, što može imati teže posljedice za nastanak i širenje požara,*
- *neovlašteno blokiranje rada sigurnosnih i alarmnih uređaja,*
- *zакrčavanje opreme za gašenje požara, vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata,*
- *neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti opreme, uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite od požara,*
- *nevršenje propisane kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od požara,*
- *neobezbjeđenje objekata sa aparatima za početno gašenje požara i drugom opremom za gašenje požara,*
- *nepristupanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite od požara.*

X. DUŽNOSTI I PONAŠANJE RADNIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Član 42.

Svaki radnik koji primijeti požar, dužan je odmah bez panike pristupiti njegovom gašenju i lokalizovanju istog, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge radnike.

Istovremeno treba uzvikom "POŽAR"! uzbuniti ostale radnike u objektu ili prostoriji, koji priskaču u pomoć i gase nastali požar.

Ako prisutni radnici nisu u stanju sami ugasiti požar (potrebna je brza procjena situacije) dužni su izvršiti i dojavu požara neposrednom rukovodiocu, direktoru ili Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici, a prema Planu zaštite od požara Biblioteke.

Član 43.

Dojava požara vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način.

O požaru treba izvijestiti nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova i rukovodioca, odnosno direktora.

Kod dojava požara treba saopštiti: mjesto gdje je izbio požar, šta gori, u kom obimu i da li prijeti neposredna opasnost za život ljudi, imovine i drugih objekata.

Član 44.

Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni radnici na čelu sa neposrednim rukovodiocem, odnosno direktorom dužni su organizovati gašenje nastalog požara, a posebno trebaju učiniti slijedeće:

- *organizovati spasavanje eventualno ugroženih radnika i imovine,*
- *organizovati evakuaciju iz ugrožene zone: lako zapaljivih eksplozivnih, otrovnih i*

vatroopasnih materija od vrijednosnih papira, novca, tehničke i druge dokumentacije, te motornih vozila i opreme,

- *obezbjediti isključenje struje u dotičnom objektu,*
- *zatvoriti odgovarajuća vrata i prozore da se spriječi širenje požara,*
- *obezbjediti na licu mjesta prisustvo odgovarajućih stručnih radnika koji mogu biti od koristi u akciji gašenja požara,*
- *poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.*

Član 45.

U slučaju požara radnici Biblioteke su dužni pristupiti gašenju nastalog požara i brzo izvršiti dojavu požara na broj 123.

Član 46.

Svi radnici su dužni na poziv direktora ili lica koje on ovlasti aktivno se uključiti u akciju gašenja požara i spašavanja imovine i lica, i u toj akciji učestvovati sve dok ista traje.

Član 47.

Kada na mjesto požara stigne pozvana vatrogasna jedinica, njen komandir preuzima rukovođenje akcijom gašenja požara i niko nema pravo da se miješa u njegov rad.

Član 48.

Ostali elementi akcije gašenja požara i spašavanja imovine i lica regulišu se Planom zaštite od požara pravnog lica i Planom zaštite od požara kantona, odnosno opštine.

Član 49.

Sva lica koja učestvuju u akciji gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, osigurana su po posebnim propisima o zdravstvenom i invalidskom osiguranju.

XI. NAČIN SARADNJE LICA ZADUŽENIH ZA ZAŠTITU OD POŽARA SA DRUGIM SLUŽBAMA BIBLIOTEKE, STRUČNIM ORGANIZACIJAMA I ORGANIMA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 50.

Lice zaduženo za zaštitu od požara dužno je takođe saradivati sa svim ovlaštenim preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti zaštite od požara, a naročito sa:

- *nadležnim inspekcijskim i drugim organima opštine, kantona i federacije - države,*
- *vatrogasnim jedinicama na teritoriji Kantona, odnosno opštine,*
- *stručnim organizacijama koje se bave zaštitom od požara.*

Saradnja sa ovlaštenim organizacijama i pravnim licima ostvarivat će se kroz lične kontakte i konsultacije, prisustvovanje stručnim seminarima, savjetovanjima i izložbama, traženje stručnih savjeta i objašnjenja, planiranje izvođenja praktičnih i vatrogasnih vježbi u krugu Biblioteke, obavljanje stručnih pregleda objekata i tehničke dokumentacije, izradu plana, programa i drugih projekata zaštite od požara itd.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

Za sva prava, dužnosti i odgovornosti radnika iz oblasti zaštite od požara koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe Zakona iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva.

Član 52.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje. Inicijativu za pokretanje postupka za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu pokrenuti:

- *direktor Biblioteke,*
- *lice zaduženo za zaštitu od požara.*

Član 53.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara broj: 04-59/98. od 10. 06. 1998. godine.

Član 54.

Za tumačenje odredbi ovog Pravilnika nadležan je direktor Biblioteke.

Član 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Biblioteke.

Broj: _____/16
Sarajevo, _____/2016. g.

DIREKTOR

Zlatko Topčić